

Keskkonnaprogrammi infopäev

Taotlemine atmosfääriõhu kaitse programmist

Kaja Riiberg
14.02.2018, Tartu

Homse hoidjad

Taotlema asudes tuleb läbi lugeda:

www.kik.ee

Avaleht > Toetetavad tegevused > Atmosfääriõhu kaitse programm

1) KKM määrus 17.02.2016 nr 13

Keskkonnakaitse valdkonna projekti rahastamise taotluse kohta esitatavad nõuded, taotluste hindamise tingimused, kord ja kriteeriumid, otsuse tegemise, lepingu täitmise üle kontrolli teostamise ning aruandluse kord

2) Finantseerimise kord

3) Fin korra Lisa 1. Abikõlblike kulude juhend

Lisa 2. Taotluse kohustuslike lisade loend

Toetatavad tegevused

Tegevusvaldkond

 Energeetika ja õhk

Rahastusallikas

 Kõik rahastusallikad

Sihtgrupp

 Kõik sihtgrupid

7 toetatavat tegevust 4 avatud vooru

Taotlusvoor avatud

Atmosfääriõhu kaitse programm

Toetame puhastussüsteemide renoveerimist ja ehitamist; seire ja järelevalvesüsteemide arendamist; osoonikihti kahjustavate ainete kontrolli ja kasutamise piiramist; meteoroloogilise vaatlusvõrgu ajakohastamist; saastetaseme hindamiseks ja info edastamiseks vajalike süsteemide arendamist ...

Keskkonnaprogramm

Taotlusvoor avatud

Biometaani tootmine ja transpordisektoris tarbimine

Toetame biometaani tarbimist ja tarnimise käivitamist, et toetada taastuvenergia transpordieesmärgi saavutamist, tekitades taastuvatest energiaallikatest toodetud kütustele nõudluse ja käivitades seeläbi biometaani tootmist, ning aidata kaasa sektori arengule.

Ühtekuuluvusfond

Taotlusvoor avatud

Efektivne soojusenergia tootmine ja ülekanne

Toetame kaugküttekatelde renoveerimist ja kütuse vahetust; amortiseerunud ja ebaefektiivse soojustorustiku renoveerimist; soojusmajanduse arengukava koostamist (avatud voor); lokaalsete kütelahenduste ehitamist kaugkütelahenduste asemele.

Ühtekuuluvusfond

Taotlusvoor avatud

Ettevõtete ressursitõhusus

Toetame ülevaatliku ja detaalse auditi tegemist; ettevõtete innovaatilisi energia- ja ressursitõhususe investeeringuid.

Regionaalarengu Fond

[Avaleht](#) > [Toetatavad tegevused](#) > [Atmosfääriõhu kaitse programm](#)

Atmosfääriõhu kaitse programm

Viimati uuendatud 02.02.2018

Keskonnaprogramm

[Atmosfääriõhu kaitse programm](#)

[Taotlemise protsess](#)

[Sihtfinantseerimise leping](#)

[Keskonnaprogrammi väljamaksed](#)

[Keskonnaprogrammi aruandlus](#)

[Toetustele viitamise kord](#)

[Elluviimine](#)

Atmosfääriõhu kaitse programm

Atmosfääriõhu kaitse programmi eesmärk on on toetada välisõhu kvaliteedi parandamist, transpordisaaste vähendamist, kiirgusohu vähendamist, keskkonna füüsikalistest saasteallikatest tingitud häiringu vähendamist, energeetika negatiivse keskkonnamõju vähendamist ja Euroopa Liidu ja Eesti keskkonna- ning kemikaalipoliitikast tulenevate nõuete täitmist.

KIK kuulutas 2. veebruaril 2018.a välja 2018.a taotlusvooru, mille kogueelarve on 14 750 000 eurot. **Taotluste esitamise tähtaeg on 5. märts 2018.**

Projektide elluviimiseks vajalikud dokumendid ja juhendid leiab [KIKi kodulehelt](#) siit.

[Atmosfääriõhu kaitse programmi eesmärk](#) ✓

[Keskonnaprogrammi 2018.a taotlusvoor](#) ✓

KONTAKT

Kaja Riiberg

programmispetsialist

(keskkonnaprogramm)

Telefon: 6 274 156

E-post: kaja.riiberg@kik.ee

TEABEPÄEVAD

Ringmajanduse, kalanduse, atmosfääriõhu kaitse ja looduskaitse infopäev 14.02 Tartus

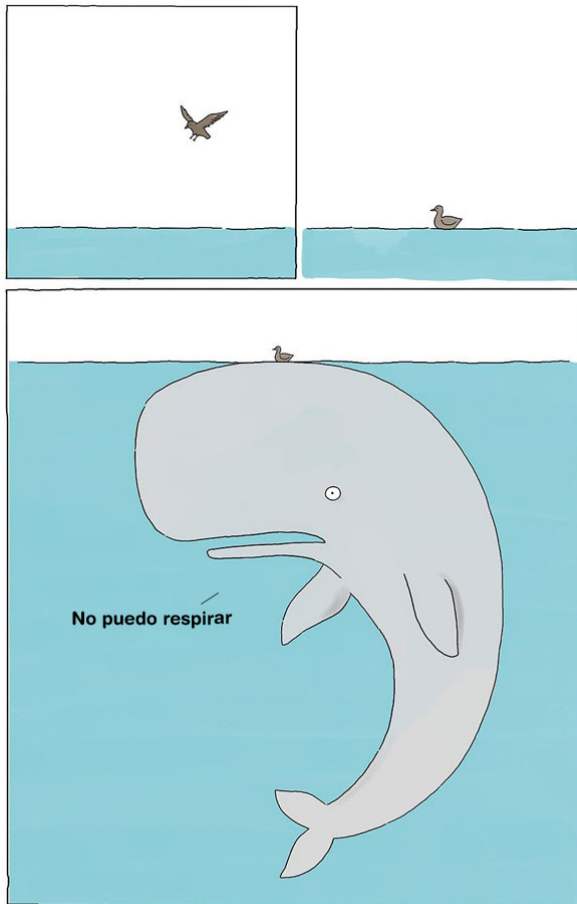
Veemajanduse, looduskaitse, ringmajanduse, atmosfääriõhu kaitse, maapõue, merekeskkonna ja kalanduse infopäev 15.02 Tallinnas

DOKUMENDID TÄITMISEKS

[Finantseerimise kord](#)

§ 6¹ lg 1 Atmosfääriõhu kaitse programmi üldeesmärk on toetada:

Traducido por mott.pe

lizclimo.tumblr.com

- keskkonnast tulenevate terviseriskide ohjamist ning elukvaliteedi parendamist
- välisõhu kvaliteedi parandamist
- kliimamuutuste tagajärgede leevendamist
- kiirgusohutuse tagamist
- kemikaalide käitlemisega seotud riskide vähendamist

§ 6¹ Atmosfääriõhu kaitse programm hõlmab:

Ig (1) Atmosfääriõhu kaitse programmi üldeesmärk

(2) Välisõhu kvaliteedi parandamist;

(3) Transpordisaaste vähendamist;

(4) Kiirgusohu vähendamist;

(5) Keskkonna füüsikalistest saasteallikatest tingitud häiringute vähendamist;

(6) Energeetika negatiivse keskkonnamõju vähendamist;

(7) Euroopa Liidu ja Eesti keskkonna- ning kemikaalipoliitikast tulenevate nõuete täitmist.

2018-I voorus saab § 6¹ atmosfääriõhu kaitse programmist toetust taotleda:

(2) Välisõhu kvaliteedi parandamine

4) välisõhu kvaliteedi tagamiseks vajalike seire ja järelvalvesüsteemide arendamine

(4) Kiirgusohu vähendamine

3) *radioaktiivse saaste avastamise ja kiirgusohu korral elanike kiire informeerimise süsteemi arendamine;*

4) kiirgusmõõtmiste meetodite ühtlustamine ja akrediteerimine;

2018-I voorus saab § 6¹ atmosfääriõhu kaitse programmist toetust taotleda:

(6) Energeetika negatiivse keskkonnamõju vähendamist;

3) Kaugküttevõrgus mitteasuva katlamaja rekonstrueerimine või rajamine soojusenergia tootmiseks **puitkütustest**;

5) korteriühistute kütteõlil töötava kütteseadme või otsest elekterkütet kasutava kütteseadme asendamine **taastuvat kütust kasutava kütteseadmega** või

maja ühendamine kaugküttesüsteemiga, kui maja on terviklikult rekonstrueeritud või ehitatud pärast 01.01.1993.

Atmosfääriõhu kaitse programmist ei toetata (Fin. korra lisa 1 Abikõlblike kulude juhendi p 4.8):

- Soojatrasside ehitamise ja renoveerimise kulutus, v.a. korteriühistute hoonete ühendamisel kaugküttevõrguga;
- Hoonete ehitamise, sealhulgas rekonstrueerimise kulud, v.a. katlaruumide ja kütuse ladustamiseks vajalike ruumide korrastamine ning väljaehitamine mahus, mis on vajalik taastuval kütusel töötava katla kasutusele võtmiseks;
- Hoone siseste küttesüsteemide rajamisega seotud kulud (torustikud, radiaatorid, soojusvahetid, isolatsioonid, ventiilid jne);
- Kütuste tootmiseseadmete rajamise kulud;
- Tanklate ja muude kütuste jaotussüsteemide rajamise kulud;
- Sõiduvahendite alternatiivkütustele ümberehitamise kulud;

Toetust võivad taotleda:

- KOV-d
- äriühingud
- keskkonnakaitsega tegelevad asutused
- avalik-õiguslikud juriidilised isikud
- korteriühistud
- **MTÜ ja SA** (võivad taotlejaks olla alates 2016-I voorust, pole enam nõuet põhikirjas loodus- või keskkonnakaitse-alase tegevuse kohustusliku sisaldumise kohta).

Kõigi katlamaja-lahenduste puhul peab omafinantseering olema vähemalt 50% sõltumata taotleja tüübist (fin kord p 4.9).

Ehituslikul projektil on kohustuslik omanikujärelevalve teenuse kasutamine (abikõlblik OF-st).

Fin korra p 10 Nõuded hangetele:

10.1 KIK annab toetuseks riigieelarvelisi vahendeid, mistõttu kehtivad nende vahendite kasutamisele kõrgendatud nõuded. Riiklike vahendite kasutamine peab olema ja näima aus, läbipaistev ja heaperemehelik kõigile projektidega seotud isikutele. Sellest tulenevalt on toetuse saaja kohustatud järgima range hoolsusega ja kõrgendatud heaperemehelikkusega kõikide projekti kulude tegemisel riigihangete seaduse (RHS) §-s 3 sätestatud üldpõhimõtteid ning olema suuteline nende põhimõtete järgimist veenvalt dokumentaalselt tõendama, arvestades järgmistes alapunktides sätestatut.

Riigihangete seaduse § 3 üldpõhimõtted: hanke säästlikkuse, läbipaistvuse, kontrollitavuse, konkurentsi tõhusa ärakasutamise, huvide konflikti vältimise, võimalusel keskkonnasäästlike lahenduste eelistamise printsiibid.

Fin korra p 10 Nõuded hangetele:

10.2 Hankija (sh riigile või KOV-le kuuluv hankija):

- viib hanked läbi vastavalt tema suhtes kehtivatele RHSi sätetele, sh hankekorrale, kui seadusest tulenevalt on hankekord kohustuslik
- E-menetluse kohustus alates 10 000 eur

10.3 Eraõiguslikule isikule kuuluv hankija (nt MTÜ) ja 10.4 võrgustikusektori hankija:

- Järgib RHS
- E-menetluse kohustus alates 10 000 eur
- + kolme pakkumuse saamise nõue vahemikus 5000 - 9999,99 eur (seejuures peab nende RHS § 3 järgiv küsimine ja laekumine olema tõendatud), pakkumused peavad olema digiallkirjastatud

Fin korra p 10 Nõuded hangetele:

10.5 Mittehankija:

- Järgib RHS § 3 üldpõhimõtteid
- Viib alates 10 000 eur maksumusest hanke läbi riigihangete registris (<https://riigihanked.riik.ee>) elektrooniliselt (e-menetlusega hankena)
- Kolme pakkumuse saamise nõue maksumuse vahemikus 5000 - 9999,99 eur (seejuures peab hinnapakumuse RHS § 3 järgiv küsimine ja laekumine olema tõendatud), pakkumused peavad olema digiallkirjastatud

Riigiabi:

- Ettevõtjast taotleja peab enne toetuse taotlemist veenduma, et tema toetamine ei ole riigiabi andmine või selleks on olemas õiguslik alus (nt vähese tähtsusega abi või KIKi regionaalabi grupierand) ja teadvustama, millisesse lubatava riigiabi kategooriasse tema projekt võiks kuuluda ja milliseid toiminguid (nt riigiabi loa taotlemine Euroopa Komisjonilt) tuleb riigiabi saamiseks täiendavalt teha.
- Vähese tähtsusega abi saab anda kuni 200 000 eur kolme aasta kohta. Vt Riigiabi ja vähese tähtsusega abi register (RAR)
<https://rar.fin.ee/rar/index.jsp>
- <https://kik.ee/et/riigiabi>
- <https://www.rahandusministeerium.ee/et/riigiabi>

Taotluse lisad:

- 1) Ehitusprojekt, mis vastab MKM 21.07.2015 määrusele nr 97 „Nõuded ehitusprojektile“ ja on vähemalt eelprojekti staadiumis.

Projekt peab kirjeldama täpset tehnoloogilist lahendust koos joonise, seletuskirja ja projekti eelarvega, milles on detailselt kirjeldatud kõik planeeritavad tööd ja seadmed koos eeldatava maksumusega.

Ehitusprojekt peab sisaldama ka alternatiivide võrdlust, mis on teostatud ENNE TEHNOLOOGILISE LAHENDUSE VALIKUT, selle põhjal on selgunud tehniliselt, majanduslikult ja keskkonnakaitsekselisel selgelt parim alternatiiv. Kaaluda tuleb vähemalt 3 alternatiivi. Kui alternatiive ei ole, tuleb nende puudumist põhjendada.

Projekteerija peab vastama Ehitusseadustiku nõuetele.

Projekt mitte vanem kui 2 a, selle oluline osa on ka lähtetingimuste kirjeldus!

Taotluse lisad:

- 2) Tõend vara omandi- või valdusõiguse kohta;
- 3) Keskkonnaameti nõusolek kui tööd toimuvad kaitsealusel objektil või KeA hallataval objektil;
- 4) Kinnituskiri käibemaksukohustusluse staatuse ja mitte tagasi küsimise kohta;
- 5) Küttelahenduste (katlamajad jmt) rajamisel **struktureeritud hinnapakumuse eelarvenäidisel** (KIKi kodulehel avaldatud näidis „Katlamaja eelarvevorm“) ettenähtud alajaotuste kaupa.
Vajadusel tuleb lisada pakkumuse aluseks olev lähteülesanne, mis on seostatav eelprojektiga.
- 6) Tasuvusuuring (projektid maksumusega üle 640 000 eur);
- 7) Esindusõiguse volitus, kui allkirj ei ole seaduslik esindaja;

Taotluse lisad:

- 8) Riigiabi selgituskiri ja vajadusel kinnitus sidusettevõtjate staatuse kohta (väike-, keskmine või suurettevõtja);
- 9) Selgitus abikõlbmatu kulu eelarve sisu, summade ja kujunemise kohta
- 10) Joonis objekti asukoha kohta;
- 11) Kaasfinantseerijate/partnerite kinnituskiri projekti rahastamise kohta;
- 12) Kinnitus kaugküttevõrguga liitumise võimaluste puudumise kohta koos KOV ja kaugkütteettevõtte arvamusega, kui taotletakse toetust lokaalküttesüsteemi rajamiseks või korteriühistu kütteseadme asendamiseks;

Taotluse lisad:

- 13) Korterühistu kinnitus, et maja on terviklikult* rekonstrueeritud või ehitatud pärast 1.01.1993;
- 14) Kinnitus kaugküttevõrguga liitumise võimaluste puudumise kohta koos KOV ja kaugkütteettevõtte arvamusega, kui taotletakse toetust lokaalküttesüsteemi rajamiseks või korteriühistu kütteseadme asendamiseks;
- 15) Korterühistu kinnitus, et maja on terviklikult rekonstrueeritud või ehitatud pärast 1.01.1993;
- 16) Korterühistute puhul on KIK korras nimetamata, kuid nõutav lisadokument Korterühistuseaduse kohane ühistu üldkoosoleku otsus projekti elluviimise kohta (peab sisaldama selgesõnalist projekti lühikirjeldust) ja otsust omafinantseeringu olemasolu või laenu võtmise kohta.

NB!

Projektis taust sisukalt lahti kirjutada, nt kütteseadme projektil: kaugkütte võimalus?; kogused, kütuseliik; küte / soe vesi - kuidas lahendatud; vana süsteemi, sh trasside seisukord / renoveerimise aasta; köetavate hoonete seisukord / soojustamine; tasuvusaeg; omand jms

Projektile informatiivne nimi (*asukoht, otstarve / töö sisu peavad selguma*)

N: Morna valla Paunaste lasteaia üleviimine õliküttelt pelletiküttele

Keskkonnaprogrammi infopäev 14. veebruar 2018, Tartu

Taotlemine looduskaitse programm

Kaja Riiberg, programmispetsialist
kaja.riiberg@kik.ee
tel 6 274 156

Homse hoidjad

§ 5 Looduskaitse programm hõlmab järgmisi tegevusi:

- kaitstavate liikidega ja elupaikadega seotud uuringuid ja inventuure;
- ekspertiise hindamaks kaitse- ja hoiualade seisukorda ja tõhusust;
- riiklikult kaitstavate parkide hooldamist ja taastamist;
- probleemliikide tõrjet;
- kaitsealuste liikide tekitatud kahjude hindamist ja hüvitamist;
- metsloomade rehabilitatsiooni;
- kaitsealade ja hoiualade kaitsekorralduskavade elluviimist;
- liikide ja elupaikade tegevuskavade elluviimist;
- kaitstavate loodusobjektide hooldamist;
- poollooduslike koosluste taastamist;
- kaitsealade külastuskeskuste väljaarendamist;
- matkaradade ja nendega seotud taristu rajamist.

2018-I voorus saab looduskaitse programmist toetust taotleda:

- kaitstavate või väheuuritud **elupaikade** ning looma-, taime- ja seeneliikide, kultuuriväärtusega loodusobjektide ja ökosüsteemide ning ökosüsteemiteenuste väljaselgitamiseks (**inventuurid**) või **rakendusuringuteks** (§ 5 lõike 2 p 1);
- **kaitsealade ja hoiualade kaitsekorralduskavades kavandatud meetmete rakendamiseks** (§ 5 lõike 3 p 1), välja arvatud poollooduslike kooslustega seotud tegevusteks. Kinnitatud kaitsekorralduskavad leiab <https://www.keskkonnaamet.ee>;
- kaitstavate looma-, taime- ja seeneliikide ning **elupaikade** soodsat seisundit taotlevate **tegevuskavade realiseerimiseks** (§ 5 lõike 3 p 4), välja arvatud poollooduslike kooslustega (PLK) seotud tegevusteks. Liigikaitse tegevuskavad ja soode tegevuskava 2016-2023 leiab www.envir.ee.

Tähelepanu!

- Põhirõhk voorus on inventuuridel ja rakendusuringutel, mida KeM ootab kõige rohkem.
- Kui kaitsealade ja hoiualade **kaitsekorralduskavades** on ka **parkide tegevused**, siis on ka need toetatavad. Kui kaitsealade ja hoiualade kaitsekorralduskavades on ka **matkaradade, vaatetornide, infopunktide jm** tegevused, siis võib toetust taotleda ka neile.
- EI TOETATA: Kaitsealade külastuskeskuste arendamine ja püsiekspositsioonid ei ole toetatavad, sest määruse 13 paragrahv 5 lõige 4 punkt 1 ja 2 ei ole toetatavate tegevuste hulgas.
- EI TOETATA: PLK tegevuskava tegevusi, liigikaitse tegevuskavades ettenähtud PLK tegevusi ega ka kaitsekorralduskavades ettenähtud PLK tegevusi.

Tähelepanu!

- PLK-de piirangu põhjus on selles, et soovitakse kogu PLK tegevuste prioriteetne osa suunata raha saamiseks ST-sse, väheprioriteetseid PLK tegevusi üldse ei toetata.
- Prioriteetne osa on struktuuritoetuste meetmest „Kaitsealuste liikide ja elupaikade säilitamine ning taastamine” toetatav osa.
- Toetust saab kaitstavate poollooduslike koosluste ja neist sõltuvate liikide seisundi parandamiseks või säilitamiseks kindlatel kooslustel, milleks on: puisniit (6530*); loopealne (6280*); lubjavaene aruniit (6270*); lubjarikas aruniit (6210); nõmmeniit (4030); lamminiit (6450); soostunud niit (7230) ning „Poollooduslike koosluste tegevuskavas 2014 – 2020“ toodud liigikaitseks oluline rannaala.
- Taastamistöõde ja taristu soetamisel on projekti omafinantseeringu ulatuses võimalik taotleda toetust KIKi keskkonnaprogrammist (võtame need kaasfin taotlused vastu hiljem, pärast põhirahastuse otsuse saamist).

Tähelepanu!

- ST taotluste vastuvõtmine algas **19. jaanuaril 2018**. Taotlusi võetakse vastu vooru eelarve piires.
- Infot leiab: <https://kik.ee/et/toetatav-tegevus/kaitsealuste-liikide-ja-elupaikade-sailitamine-ning-taastamine>
- Toetatavate PLK-de asukohad leiab kaardilt: <http://www.arcgis.com/apps/MapTools/index.html?appid=45bcd025baef4406941cde2d2a4757fe>.
- Lisainfo: Eerika Purgel, projektikoordinaator
Tel: 6 274 112
GSM: 5 067 248
Eerika.Purgel@kik.ee

Taotluse üldised lisad (fin korra lisa 2):

- 1) Tõend maa, ehitise, vara või seadmete omandi või valduse kohta;
- 2) Keskkonnaameti nõusolek kui taotleja viib töid läbi tema poolt hallataval objektil või kaitsealal;
- 3) Kinnituskiri käibemaksukohustuse staatuse ja mitte tagasi küsimise kohta;
- 4) Koopia hinnapakumusest. NB! sisunõuded!;
- 5) Esindusõiguse volitus, kui taotluse allkirjastaja ei ole seaduslik esindaja;
- 6) Kulu omahinna arvutamise metoodika (omatarbeteenus jms);
- 7) Abikõlbmatu OF selgituskiri;
- 8) Projektipiirkonna joonis. Mõõtkava tuleb valida ala või objekti ühele joonisele mahutavalt. Joonisel peab olema eksplikatsioon.

Taotluse üldised lisad (fin korra lisa 2):

9) Ehitusliku projekti koopia eelprojekti staadiumis;

10) Projektijuhi CV;

11) Seletuskiri ja kalkulatsioon eelarves olevate kulude ja ühikhindade selgituseks koos viidetega hindade kujunemise alusele nagu hinnakirjad veebilehtedel, e-kirjavahetus teenusepakkujaga, hinnapakumused jms. Tööjõukulude puhul on vajalik detailselt põhjendada töö sisu ja maht, st miks on vajalikud tööjõukulud just sellises mahus ja sellise ajaperioodi jooksul. Selgitus peab võimaldama hinnata, kas kavandatud kulud on saavutatava eesmärgi suhtes optimaalsed.

12) Vähemalt ühe uuringu, tegevuskava, teadustöö tulemuse eeldatava kasutaja kinnitus, et töö järele on tegelik sisuline vajadus ning kavandatud tegevused on selleks kohased.

Taotluse lisad, looduskaitse programm (fin korra lisa 2):

- 13) Lähteülesanne või selgitus liigi, elupaiga, loodusobjekti või ökosüsteemi hooldus- ja/või taastamiskava või uuringu koostamise kohta (uuringute puhul).
- 14) Liigi tegevuskava, millest lähtuvalt ümber- või taastasustamine läbi viiakse, kui taotletakse toetust liigikaitsetegevusteks.
- 15) Kaitsekorralduskava, millest lähtub tööde läbi viimise vajadus.
- 16) Keskkonnaameti arvamus ja kinnituskiri ekspertiisi, seire, tegevuskava ja uuringuvajaduse kohta.

Täna kuulamast!

Ootame Teid taotlema!

The screenshot shows the registration page of the KIKAS system. At the top left, the logo 'KIKAS' is displayed next to the text 'SA Keskonnainvesteeringute Keskus andmesüsteem'. Below this, there are two main sections: 'Registreeru' (Register) and 'Logi sisse' (Log in). The 'Registreeru' section contains a registration form with the following text: 'Sisestage palun oma e-posti aadress allpool olevale väljale, vajutage nupule "registreeru" ning Teile kuvatakse detailsem organisatsiooni registreerumisvorm.' Below this text is an 'E-post:' label followed by an empty text input field and a 'Registreeru' button. To the right of the registration form, there are two buttons: 'KAART' and 'MOBIIL-', each with a corresponding icon.

Kaja Riiberg
programmispetsialist
kaja.riiberg@kik.ee
tel 6 274 156